

KOMENDA GŁÓWNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ NIE ROZPATRUJE INDYWIDUALNYCH ROZWIĄZAŃ TECHNICZNYCH PRZEWIDYWANYCH DO ZASTOSOWANIA W OKREŚLONYCH OBIEKTACH BUDOWLANYCH, CHYBA ŻE KOMENDANT GŁÓWNY PSP WYSTĘPUJE JAKO ORGAN II INSTANCJI W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH ROZSTRZYGNIEŃ Z ZAKRESU ZABEZPIECZEŃ PRZECIWOPOŻAROWYCH. W ZWIĄZKU Z TYM PONIŻSZE WYJAŚNIENIA NIE MOGĄ BYĆ W ŻADNYM PRZYPADKU WYKORZYSTYWANE W KATEGORIACH OPINII LUB INNYCH FORM ZAJĘCIA STANOWISKA PRZEZ WŁAŚCIWE ORGANY PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ – W SYTUACJACH WYMAGANYCH PRZEPISAMI PRAWA, W ODNIESIENIU DO POSTĘPOWAŃ DOTYCZĄCYCH INDYWIDUALNYCH PRZYPADKÓW.

L.p.	2012 r.
1.	W odpowiedzi na pismo w sprawie wyjaśnień do stosowania wymagań dotyczących warunków ewakuacji z poziomów technologicznych oraz ustaleń PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu pożaru informuję co następuje: 1. Obiekty przemysłowe z instalacjami technologicznymi, do których obsługi niezbędne jest zapewnienie dostępu pracowników na zlokalizowanych na różnych wysokościach poziomach technologicznych wykonanych z elementów stalowych (schody stalowe, podesty z paneli ażurowych) najczęściej kwalifikuje się jako budynki jednokondygnacyjne. Dotyczy to na przykład bloków energetycznych elektrociepłowni, obiektów przemysłu chemicznego i spożywczego. Ze względu na to, że na rozpatrywanych poziomach technologicznych wykonywane są czynności w sposób dorywczy i łączny czas przebywania tych samych osób jest krótszy niż 2 godziny rozpatrywane pomieszczenia (obiekty zgodnie z ustaleniami § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) nie są traktowane jako przeznaczone na pobyt ludzi. W stosunku do tych pomieszczeń/obiektów nie stosuje się również ustaleń § 15 rozporządzenia MSWiA z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) zobowiązujących do zapewnienia odpowiednich warunków ewakuacji określonych w przepisach techniczno – budowlanych z każdego miejsca w obiekcie przeznaczonego do przebywania ludzi. Tak więc w rozpatrywanym przypadku, w naszej ocenie, zastosowanie mają wymagania określone w rozdziale 9 Działu III ww. rozporządzenia Ministra Infrastruktury „Dojścia i przejścia do urządzeń technicznych”, nie zaś dotyczące dróg ewakuacyjnych, tj. w szczególności długości przejścia ewakuacyjnego zawarte w rozdziale 4 pt. Drogi

	ewakuacyjne Działu VI Bezpieczeństwo pożarowe. 2. Wyjaśnienie pojęcia „ogniodpornego zasobnika, pojemnika i innego opakowania” zastosowanego w PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru, odnoszącego się do silosów pyłu węglowego stosowanych w kotłowniach przemysłowych zostało opublikowane jeszcze w 2002 r. w Biuletynie Informacyjnym PSP za okres 01-15.05.2002 r. w następującym brzmieniu: „ Polska Norma PN-B-02852 „Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru”, ustanowiona 5 kwietnia 2001 r., wprowadziła wyłączenie z obliczeń tych materiałów palnych, które znajdują się w ogniodpornych zasobnikach, pojemnikach i innych opakowaniach znajdujących się w budynkach. Ogniodporność ta powinna być rozumiana analogicznie, jak w przypadku tych elementów rozpatrywanych budynków, które uniemożliwiają przeniesienie się ognia do innej strefy pożarowej. Odporność ogniowa wymagana dla omawianych zasobników, pojemników i innych opakowań powinna być więc co najmniej taka, jak odporność elementów oddzielenia przeciwpożarowego budynków, w których te zasobniki, pojemniki i inne opakowania się znajdują.” Wobec powyższego pojemnik stalowy, także obudowany od spodu materiałami ogniodpornymi, nie może być zastosowany.
2.	W odpowiedzi na pismo w sprawie wymagań § 272 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), w przypadku lokalizacji budynku wielofunkcyjnego kwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL III z funkcją produkcyjno-magazynową (PM) na działce sąsiadującej z niezabudowaną działką budowlaną informuję, że ze względu na wymagania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, możliwa jest lokalizacja projektowanego budynku bliżej granicy sąsiedniej niezabudowanej działki, niż wynikająca z ustaleń § 272 ust. 1, pod warunkiem spełnienia przepisu ust.3 cytowanego § 272. Jednocześnie zwracamy uwagę, że dokonując rozstrzygnięć w zakresie lokalizacji obiektu od granicy działki należy zadbać o spełnienie, odrębnych w stosunku do omówionych powyżej, przepisów ogólnych dotyczących sytuowania budynków zawartych w § 11-13 cytowanego rozporządzenia Ministra Infrastruktury.
3.	W odpowiedzi na pismo w sprawie wyjaśnień do stosowania wymagań § 277 ust. 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75,

	poz. 690 z późn. zm.) wyjaśniam, co następuje. Główną przesłanką wprowadzenia zmiany przedmiotowego przepisu było usunięcie zagrożenia, jakie wynikało z faktu dzielenia garaży o dużych powierzchniach na wiele stref pożarowych powiązanych funkcjonalnie (np. jeden wspólny wjazd oraz dojazd do kolejnych stref przez oddzielenia przeciwpożarowe zamykane bramami o określonej klasie odporności ogniowej), co w przypadku pożaru mogło powodować znaczne utrudnienia w ewakuacji osób i mienia oraz w prowadzeniu działań ratowniczych. Jak należy domniemywać wprowadzając wspomniany przepis w obecnym brzmieniu zakładano, mając na względzie występujące dotychczas realia, że co do zasady w jednym budynku zlokalizowany jest jeden garaż. W związku z powyższym, rozważając kwestię możliwości traktowania różnych części garażowych w jednym budynku jako odrębnych garaży, należy mieć na względzie wspomniane uwarunkowania, z których wynika, że „sztuczne” mnożenie liczby garaży w jednym budynku, w celu uniknięcia obowiązku ich wyposażenia w samoczynne urządzenia oddymiające, jest niedopuszczalne. Niemniej w ocenie tutejszej Komendy, możliwe jest traktowanie, bez uszczerbku dla poziomu bezpieczeństwa pożarowego, jako odrębnych garaży następujących przestrzeni: 1) dwóch przestrzeni garażowych zlokalizowanych na tym samym poziomie, oddzielonych od siebie elementami oddzielenia przeciwpożarowego, posiadających oddzielne, niezależne i niekolizyjne wjazdy, które ze względu na usytuowanie zapewnią spełnienie wymagań przepisów techniczno-budowlanych w zakresie bezpieczeństwa pożarowego (np. wymagań dotyczących odległości otworów w ścianach zewnętrznych różnych stref pożarowych), nie powiązanych funkcjonalnie (brak połączenia samochodowego i pieszego) oraz instalacyjnie (bez żadnych otworów i przejść instalacyjnych przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego); 2) dwóch przestrzeni garażowych zlokalizowanych na kolejnych kondygnacjach (jedna nad drugą) spełniających wymagania analogiczne jak w punkcie 1; oznacza to, iż niedopuszczalne jest traktowanie jako odrębnych garaży np. kondygnacji połączonych wspólną, nawet wydzieloną „pożarowo”, klatką schodową, czy szybem windowym;
4.	W związku z wydanymi w ostatnim czasie stanowiskami Departamentu Rynku Budowlanego i Techniki Ministerstwa Infrastruktury odnośnie dopuszczalnych miejsc lokalizacji w budynkach kotłowni gazowych o mocy od 60 kW do 2000 kW na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1 oraz po przeprowadzeniu konsultacji roboczych pomiędzy wspomnianym Departamentem oraz Komendą Główną PSP wyja-

śnia się, że kotłownie gazowe o mocy od 60 kW do 2000 kW na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1, zgodnie z § 176 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.), oraz zgodnie z przywołanymi przez ten przepis wymaganiami Polskiej Normy PN-B-02431-1:1999 „Kotłownie wbudowane na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1. Wymagania.”, należy instalować w służącym wyłącznie do tego celu pomieszczeniu technicznym lub w budynku wolnostojącym przeznaczonym wyłącznie na kotłownię. Rozpatrywane pomieszczenia techniczne przeznaczone na kotłownie mogą być lokalizowane w nowoprojektowanych budynkach o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych wyłącznie na kondygnacji najwyższej lub najniższej nadziemnej (parterie). W budynku o liczbie kondygnacji większej niż 4 nadziemne, kotłownię należy lokalizować na najwyższej kondygnacji budynku. Nad pomieszczeniem na najwyższej kondygnacji, w którym będzie zlokalizowana kotłownia powinien być „lekki dach”, swobodnie ułożony na konstrukcji nośnej, wykonany z materiałów niepalnych.

W świetle powyższego niedopuszczalna jest lokalizacja wspomnianych kotłowni o mocy cieplnej od 60 kW do 2000 kW na kondygnacjach podziemnych nowoprojektowanych budynków. Przedmiotowe rozstrzygnięcie wynika z dokładnej analizy treści cytowanej PN-B-02431-1:1999 w oparciu, o którą stwierdzono, że niniejsza norma rozróżniła pojęcie piwnicy od pojęcia najniższej kondygnacji powołując się w bibliografii na rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14.12.1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 1995 r., Nr 10, poz. 46 z późn. zm.), w którym stwierdza się, że piwnica nie jest kondygnacją.

Natomiast wymaganie dotyczące lokalizowania kotłów o w/w mocy cieplnej w budynku przeznaczonym wyłącznie na kotłownię stosownie do przepisu cytowanego na wstępie § 176 ust. 4 można uznać za spełnione w przypadku wykonania kotłowni jako odrębnego budynku zgodnie z przepisem § 210 rozpatrywanego rozporządzenia MI z dnia 12.04.2002 r., przy czym ściana oddzielenia przeciwpożarowego kotłowni posadowiona na własnym fundamencie o klasie odporności ogniowej REI 120 powinna być oddylatowana od ściany zewnętrznej ogrzewanego budynku.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż kotłownie zlokalizowane we wspomnianych powyżej odrębnych budynkach muszą spełniać wymagania określone w przepisie § 220 ww. rozporządzenia MI z 12.04.2002 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) oraz w pkt 2.3.PN-B-02431-1:1999 z wyłączeniem tych zawartych w pkt 2.3.8.1;

2.3.8.2; 2.3.9 i 2.3.14.

Skutkuje to przede wszystkim obowiązkiem zapewnienia:

- zamknięcia wejścia do kotłowni od wnętrza budynku ogrzewanego drzwiami przeciwpożarowymi klasy odporności ogniowej co najmniej EI 30 (EI 60 w budynkach wysokich i wysokościowych) otwieranymi na zewnątrz pod naciskiem (dźwignia antypaniczna od wewnątrz pomieszczenia kotłowni),
- co najmniej jednej ściany zewnętrznej kotłowni z oknami (50 % otwieranych) o powierzchni nie mniejszej niż 1:15 w stosunku do powierzchni podłogi kotłowni oraz z zapewnieniem dostępu z zewnątrz budynku,
- stropu/dachu o konstrukcji klasy odporności ogniowej co najmniej R30 i przekryciu klasy odporności ogniowej co najmniej RE30.

Biorąc pod uwagę obowiązek zastosowania przytoczonych wymagań należy zauważyć, że wykonanie kotłowni, z posadzką zagłębioną poniżej poziomu terenu przy zapewnieniu ściany zewnętrznej z oknami nie wyklucza możliwości jej kwalifikacji jako kondygnacji nadziemnej.

Ponadto w przypadku adaptacji zlokalizowanych na kondygnacji podziemnej pomieszczeń, w tym kotłowni wbudowanych na paliwo stałe lub ciekłe na kotłownie gazowe w budynkach istniejących o maksymalnie 5 kondygnacjach (w tym 1 podziemnej) zastosowanie mogą mieć ustalenia § 2 ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.). Ze względu na skalę zagrożenia, co do zasady, nie widzi się natomiast możliwości adaptacji na kotłownie gazowe ww. pomieszczeń w budynkach istniejących o łącznej liczbie kondygnacji podziemnych i nadziemnych większej niż 5.

5.

W związku z wieloma zapytaniami dotyczącymi ustaleń pisma określającego zasady lokalizacji w budynkach kotłowni gazowych o mocy od 60 kW do 2000 kW na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1, lecz w odniesieniu do kotłowni o mocy od 30 do 60 kW wyjaśnia się, przekładając to na pragmatykę postępowania projektantów oraz rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, że co do zasady powinni oni unikać lokalizacji kotłowni gazowych o mocy od 30 kW do 60 kW na innych kondygnacjach niż wymienione w pkt 2.2.2.1 PN-B-02431-1 Ogrzewnictwo. Kotłownie wbudowane na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1. Wymagania. Innymi słowy należy postępować analogicznie jak dla kotłowni o mocy od 60 kW do 2000 kW z tą tylko różnicą, iż wymóg ich lokalizacji na najniższej lub naj-

wyższej kondygnacji budynku nie ma charakteru obowiązku a jedynie zalecenia.

Formuła zalecenia w naszej ocenie oznacza, że dane rozwiązanie powinno się stosować we wszystkich sytuacjach poza przypadkami, w których występują szczególne uwarunkowania utrudniające w istotny sposób jego realizację, głównie ze względów technicznych, ale także innych, np. społeczno-gospodarczych.

W kontekście wspomnianych powyżej względów społeczno-gospodarczych, spowodowanych zaleceniami zawartymi w cytowanym na wstępie piśmie BZ-III-0262/142-2/10, w odniesieniu do budynków wielorodzinnych o 5 kondygnacjach nadziemnych, wynikających w szczególności z:

- faktu dużej liczby takich budynków, w których masowo dokonuje się zmiany systemów ogrzewania zasilanych z kotłowni opalanych paliwem stałym lub ciekłym na nowoczesne, tańsze i mniej szkodzące środowisku zasilanie z kotłowni gazowych,
- powstawania małych wspólnot mieszkaniowych, które nie mają możliwości lokalizowania kotłowni w odrębnych budynkach poza obrysem budynku,
- uwarunkowań konstrukcyjnych budynków, uniemożliwiających lokalizację kotłowni gazowych na najwyższej kondygnacji lub na dachu,

biorąc przy tym pod uwagę dotychczasowe doświadczenia pożarnicze, widzi się możliwość w przypadku budynków istniejących akceptację rozwiązań zastępczych w trybie § 2 ust. 2 i ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.), dotyczących lokalizacji kotłowni gazowych w piwnicach wyżej wymienionych budynków o 5 kondygnacjach nadziemnych. Warunkiem przedmiotowego dopuszczenia powinno być zapewnienie wysokiego poziomu zabezpieczeń technicznych polegających na spełnieniu wymagań i wykonaniu wszystkich możliwych z punktu widzenia techniczno-ekonomicznego zabezpieczeń przewidzianych w cytowanej PN-B-02431-1 oraz ww. rozporządzeniu Ministra Infrastruktury, a w szczególności:

- lokalizację wydzielonego pomieszczenia przeznaczonego wyłącznie na kotłownię przy ścianie zewnętrznej i o ile to możliwe z oknami i wejściem bezpośrednim z zewnątrz budynku,
- zapewnienie drzwi wejściowych prowadzących z wnętrza budynku do kotłowni, przeciwpożarowych klasy odporności ogniowej co najmniej EI 30, otwierających się na zewnątrz kotłowni, z zamknięciem bezklamkowym od wewnątrz kotłowni, otwierające się z kotłowni pod naciskiem,
- wyposażenie pomieszczenia kotłowni w oprawy oświetleniowe o stopniu ochrony

	IP-65, – wyposażenie pomieszczenia kotłowni w system wykrywania gazu połączony z sygnalizatorem akustycznym działającym w przypadku przekroczenia stężenia gazu odpowiadającego 10% dolnej granicy wybuchowości oraz zaworem automatycznie odcinającym dopływ gazu, – nie prowadzenie przewodów gazowych przez inne pomieszczenia (np. piwnice).
6.	W odpowiedzi na pismo dotyczące interpretacji zapisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz.690 z późn. zm.) odnosząc się do możliwości lokalizacji kontenerów socjalnych (części ZL) w wielkopowierzchniowych budynkach PM, informuję, że w takim przypadku występują poważne obawy w odniesieniu do możliwości zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego, w szczególności w kontekście: – groźby uszkodzenia bądź zniszczenia konstrukcji kontenera (część ZL) w wyniku zawalenia się konstrukcji dachu lub ściany w części jednokondygnacyjnej budynku (hali PM), wykonanej w klasie „E” odporności pożarowej, – zapewnienia odpowiednich warunków ewakuacji z części ZL, m.in. w związku z ryzykiem niezauważenia w odpowiednim czasie pożaru powstałego w części PM, koniecznością przechodzenia przez część PM, która może być objęta pożarem, groźby odcięcia dróg ewakuacyjnych przez elementy zawalanej konstrukcji części PM itp. W związku z powyższym proponowany sposób umieszczenia rozpatrywanych kontenerów, w naszej ocenie, wydaje się praktycznie niemożliwy do realizacji ze względu na ograniczone możliwości wyeliminowania wspomnianych powyżej zagrożeń, a tym samym niemożność zagwarantowania odpowiednich warunków ochrony przeciwpożarowej. Odnosząc się do innych kwestii dotyczących ustawienia kontenerów w hali PM w opinii tutejszej Komendy kontener umieszczony na konstrukcji ponad poziomem terenu, mający służyć do obsługi i nadzoru linii produkcyjnej, może być traktowany jako obiekt jednokondygnacyjny stanowiący element linii produkcyjnej.
7.	W odpowiedzi na pismo dotyczące zasad podziału na strefy pożarowe oraz ustalania klas odporności pożarowej dla poszczególnych części hali magazynowej o różnej funkcji i liczbie kondygnacji informuję, że w ocenie tut. Komendy w przypadku rozstrzygnięcia kwestii dotyczących: - określania wymaganej klasy odporności pożarowej budynków składających się z części o zróżnicowanym przeznaczeniu i zróżnicowanej liczbie kondygnacji lub wy-

sokości,

- określania wymaganej klasy odporności pożarowej poszczególnych kondygnacji lub innych części budynku stanowiących odrębne strefy pożarowe,

należy stosować następujące zasady.

1. W przypadku, gdy wszystkie części budynku znajdują się w jednej strefie pożarowej, dla całego budynku powinna być zapewniona jedna klasa odporności pożarowej, wynikająca z jego przeznaczenia, wysokości, liczby kondygnacji i sposobu użytkowania, uwzględniając w tym zasadę wyrażoną w § 209 ust. 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.), że strefy pożarowe zaliczone, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, do więcej niż jednej kategorii zagrożenia ludzi, powinny spełniać wymagania określone dla każdej z tych kategorii.
 2. W przypadku, gdy części budynku o różnym przeznaczeniu stanowią odrębne strefy pożarowe, wymaganą klasę odporności pożarowej można odnosić do każdej z tych części oddzielnie, pod warunkiem:
 - a) w przypadku, gdy wspomniane części przylegają do siebie:
 - odseparowania ich w pionie ścianami oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej odpowiedniej do klasy odporności pożarowej każdej z części tego budynku,
 - przy zróżnicowanej wysokości poszczególnych części budynku, spełnienia wymagań określonych w § 218 ww. rozporządzenia MI dotyczących wymaganej klasy odporności ogniowej dla przekrycia dachu części niżej,
 - b) w przypadku, gdy wspomniane części są częściowo lub w całości położone jedna nad drugą, w tym przypadki sytuowania odrębnych części budynku wewnątrz innej strefy pożarowej, np. zaplecza socjalno – biurowego wewnątrz jednokondygnacyjnej hali produkcyjnej:
 - przyjęcia rozwiązania zapewniającego, że ewentualne zniszczenie części jednokondygnacyjnej budynku nie miałoby wpływu na odporność ogniową wydzielonych części ZL, w tym uwzględniając oddziaływanie mechaniczne, np. przy opadnięciu dachu jednokondygnacyjnej hali magazynowej na konstrukcję stropu nad częściami ZL,
 - zapewnienia odpowiednich warunków ewakuacji z każdej części budynku.
- Zapewniając takie rozwiązania dopuszczalne jest np. wówczas, w oparciu o ustalenia § 215 ww. rozporządzenia MI, przyjęcie dla jednokondygnacyjnej część

	hali magazynowej klasy E odporności pożarowej, zaś dla dwukondygnacyjnych części ZL III klasa odporności pożarowej D. Elementy oddzieleń przeciwpożarowych, tj. ściany i stropy wydzielające części ZL, powinny przy tym posiadać klasę odporności ogniowej adekwatną do gęstości obciążenia ogniowego występującego w części magazynowej. 3. Wymagania § 212 ust. 7 ww. rozporządzenia MI, dotyczące klasy odporności pożarowej części niższej budynku stanowiącej odrębną strefę pożarową, np. tzw. stopy budynku wysokiego, uważa się za spełnione w przypadku zapewnienia klasy odporności ogniowej nie niższej niż wymagana dla kondygnacji położonych powyżej, w odniesieniu do następujących elementów: - głównych konstrukcji nośnych utrzymujących część wyższą budynku, - stropu oddzielającego poszczególne części budynku odpowiedniego do wymaganej klasy odporności pożarowej części wyższej, - pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem na styku stref pożarowych odpowiedniego do wymaganej klasy odporności pożarowej części wyższej, - obudowy dróg ewakuacyjnych prowadzących z części wyższej budynku odpowiedniej do wymaganej klasy odporności pożarowej dla tej części. Zastosowanie mają tu też wymagania § 218 tego rozporządzenia dotyczące klasy odporności ogniowej dla przekrycia dachu części niższej budynku, stanowiącej odrębną strefę pożarową. Należy przy tym mieć na uwadze, aby zniszczenie części niższej budynku nie miało wpływu na odporność ogniową elementów konstrukcji części wyższej, co powinno być zapewnione np. poprzez oddylatowanie tych części od siebie.
8.	W odpowiedzi na pismo w sprawie warunków lokalizacji dla budynku biurowego w sąsiedztwie istniejącej stacji gazu płynnego, uprzejmie informuję, że w naszej ocenie, rozstrzygając przedmiotową kwestię, biorąc pod uwagę ustalenia art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane dotyczące stosowania zasad wiedzy technicznej oraz zasady logiki, koniecznym jest przyjmowanie toku rozumowania prowadzącego do stwierdzenia, iż wymagana odległość minimalna w relacji: obiekty rozpatrywanych stacji – budynek powinna być tożsama z wymaganą odległością minimalną w relacji odwrotnej, tj. budynek – obiekty stacji. Zatem kwestię lokalizacji budynku w stosunku do zbiorników z gazem płynnym na stacji tankowania pojazdów powinno się rozstrzygać przy zachowaniu odległości minimalnych określonych w §124 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie wa-

runków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063, z późn. zm.) i w świetle aktualnych ustaleń, stanowisko Ministra Infrastruktury z 2007 r. pozwalające na stosowanie wymagań § 133 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. (Dz.U. Nr 98 poz. 1067 z późn. zm.) zdaniem tutejszej Komendy, jest już nieaktualne. Stosowanie innego podejścia niż wyżej przedstawione prowadziłyby do powstawania sytuacji absurdalnych, pozwalających na nadmierne przybliżanie budynków i innych obiektów budowlanych do istniejących, nie tylko stacji, ale i baz paliw płynnych i gazu płynnego. W związku z powyższym pismem z dnia 18.06.2010 r. znak BZ-III-0262/75-2/10 Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wystąpił do Departamentu Rynku Budowlanego i Techniki Ministerstwa Infrastruktury o możliwie jak najszybsze, jednoznaczne, doprecyzowanie tej kwestii w obowiązujących aktach prawnych, w szczególności dotyczących warunków techniczno-budowlanych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, tak aby nie rodziła ona dalszych wątpliwości.

Ponadto, mając na względzie doświadczenia wynikające z funkcjonowania stacji paliw i gazu płynnego, w tym statystyki pożarowe, Komendant Główny PSP wskazał na zasadność powrotu, w zakresie wymagań lokalizacyjnych, do uregulowań, które były określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 98, poz. 1067 oraz z 2003 r. Nr 1, poz. 8). Realizacja powyższego postulatu wymagałaby równoczesnej nowelizacji, zarówno wspomnianego już wcześniej rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063, z późn. zm.), jak i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (DZ. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

W odpowiedzi (pismo z dnia 25.06.2010 r. znak BR 1g-024-29/10 5016) Ministerstwo Infrastruktury wskazało jedynie, iż w rozpatrywanym przypadku zastosowanie może mieć § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytu-

	owanie (DZ. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) wskazujący, że budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zwiększających odporność budynku na te zagrożenia, jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania określonych w przepisach odrębnych. Nawiązując więc do przedstawionego na wstępie stanowiska tutejszej Komendy, jeżeli nie jest możliwe spełnienie wymagań zawartych w § 124 wspomnianego rozporządzenia Ministra Gospodarki, to w powołaniu się na przedmiotowe stanowisko Ministerstwa Infrastruktury możliwe jest określenie bezpiecznych odległości na podstawie obliczeń inżynierskich, które wykażą, że przyjęta odległość budowanego, rozbudowywanego, nadbudowywanego, odbudowywanego lub zmieniającego sposób użytkowania budynku, spowoduje, że będzie on poza zasięgiem zagrożeń wynikających z oddziaływania promieniowania cieplnego lub fali nadciśnienia spowodowanych pożarem lub wybuchem zbiornika z gazem płynnym.
9.	W odpowiedzi na pismo w sprawie niezależnych źródeł zasilania w energię elektryczną, uprzejmie informuję, że jeżeli zasilanie podstawowe oraz rezerwowe zostanie poprowadzone z niezależnych pętli średniego napięcia 15 kV, zasilanych z oddzielnych głównych punktów zasilających (GPZ), to tak zapewnione zasilanie można uznać, z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej, za dwa niezależne źródła energii elektrycznej, o których mowa w § 181 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).
10.	W odpowiedzi na pismo dotyczące zakresu stosowania Polskiej Normy PN-B-02852:2001 <i>Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru</i> w odniesieniu do elektroenergetycznych linii kablowych, uprzejmie informuję, że rzeczywiście w ww. wersji PN-B-02852:2001, będącej kolejną nowelizacją tej Polskiej Normy, zrezygnowano w obliczeniach gęstości obciążenia ogniowego z uwzględniania masy materiałów palnych wbudowanych w konstrukcję obiektu budowlanego. Natomiast kable prowadzone lub znajdujące się w obiekcie w tunelach i pomieszczeniach kablowych, kanałach kablowych (jeżeli nie są na całej długości zasypane piaskiem), w szybach kablowych, na estakadach kablowych, nie są wbudowane w

	konstrukcję obiektu budowlanego. W związku z powyższym masa ich palnych izolacji powinna być uwzględniona w obliczeniach gęstości obciążenia ogniowego. Ma to szczególne znaczenie w przypadku obiektów energetycznych lub innych, w których do prowadzenia procesów technologicznych niezbędne jest doprowadzenie dużych ilości energii elektrycznej. W przypadku typowych obiektów magazynowych, w których przechowywane są materiały palne powodujące wysoką wartość gęstości obciążenia ogniowego, dopuszczalne jest pominięcie wpływu na ten parametr palnych izolacji kabli w instalacjach służących tylko do zapewnienia standardowej eksploatacji takich obiektów (oświetlenie, działanie bram, wentylacja, itp.), jeśli ten fakt nie ma wpływu na kwalifikację obiektu pod względem wymagań przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej ze względu na przekroczenie granicznej wartości określonego przedziału gęstości obciążeń ogniowych, od którego zależy ustalenie tych wymagań.
11.	W odpowiedzi na pismo w sprawie zasilania rezerwowego w budynkach mieszkalnych z usługami na parterze i garażem podziemnym o powierzchni całkowitej powyżej 1500 m² uprzejmie informuję, że w opinii tutejszej Komendy wspomniane zagadnienie regulują Polskie Normy (PN-IEC) powołane w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.). Zgodnie z pkt. 561.1 PN-IEC 60364-5-56 „Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Instalacje bezpieczeństwa.”, za instalacje bezpieczeństwa uznaje się te instalacje, które mają działać w przypadku pożaru. W związku z tym instalacja wentylacji oddymiającej jako instalacja bezpieczeństwa powinna posiadać dodatkowe źródło zasilania do źródła normalnego (np. publicznej sieci zasilającej). Zgodnie z pkt 562.4 oddzielne, niezależne linie miejskiej sieci rozdzielczej nie stanowią dwóch niezależnych źródeł zasilania instalacji bezpieczeństwa, chyba że można uzyskać zapewnienie, że nie mogą one ulec równoczesnemu uszkodzeniu. Z uwagi na to, iż dostawcy energii odmawiają wydania wspomnianego zapewnienia, co spowodowało między innymi stosowanie agregatów prądotwórczych, a ze względów techniczno-ekonomicznych związanych chociażby z koniecznością prowadzenia konserwacji i próbnych uruchomień, co w odniesieniu do ich lokalizacji na osiedlach mieszkaniowych, przy uwzględnieniu realiów występujących w tej grupie budyn-

	ków, obarczone jest niepewnością zadziałania, w naszej opinii jako niezależne źródła zasilania (podstawowe i rezerwowe) urządzeń bezpieczeństwa pożarowego w budynku, gwarantujące nie niższy poziom bezpieczeństwa niż w przypadkach zastosowania rozwiązania omawianego powyżej, mogą być traktowane dwie stacje transformatorowe co najmniej 15/0,4 kV, zasilane z dwóch różnych, odrębnych stacji średniego napięcia (15,20 lub 30 kV). Powyżej określone wymagania powinny być uzależnione od powierzchni całkowitej garażu a nie od wysokości budynku, który nad tym garażem się znajduje. W przypadku zasilania rezerwowego na potrzeby administracyjne konieczne jest zwiększenie zapotrzebowania mocy na zasilanie instalacji wentylacji oddymiającej garażu
12.	W odpowiedzi na pismo dotyczące interpretacji przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) w odniesieniu do możliwości stosowania zbiorników z odmierzacem do paliw płynnych, informuję, co następuje. Zgodnie z § 11 ww. rozporządzenia MSWiA dopuszczalne jest przechowywanie paliw płynnych klasy III na potrzeby własne użytkownika w zbiorniku naziemnym dwupłaszczowym, o pojemności do 5 m³. Przez potrzeby własne użytkownika należy rozumieć korzystanie z paliwa tylko na użytek własnego przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolnego lub na własne potrzeby bytowe, bez możliwości wprowadzania paliwa do sprzedaży. Paliwo płynne klasy III oznacza ciecz palną o temperaturze zapłonu powyżej 55°C. Rozpatrywany zbiornik, poza spełnieniem wymagań określonych w przytoczonym § 11, nie podlega innym wymaganiom z zakresu ochrony przeciwpożarowej, mającym zastosowanie przy podobnych i większych zbiornikach, służących do celów przemysłowych i handlowych. Ograniczenie pojemności zbiorników do magazynowania cieczy palnych klasy III na potrzeby własne użytkownika do pojemności 5 m³ uwzględniane też było w przepisach obowiązującego do końca 2005 r. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 98, poz. 1067 z późn. zm.). Ustanowienie identycznego przepisu w ww. rozporządzeniu MSWiA stanowiło zatem jego kontynuację. Uznano bowiem, że zbiornik zawierający nie więcej niż 5 m³ cieczy palnej o temperaturze zapłonu powyżej 55°C, użytkowany na potrzeby własne, jest możliwy do bezpiecz-

	nego ugaszenia przez pierwszorzutowe jednostki straży pożarnej z wykorzystaniem zapasu wody i środków pianotwórczych przewożonych na standardowych samochodach gaśniczych, więc nie jest konieczne spełnienie całego spektrum wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Pożary zbiorników o większych pojemnościach, a więc o większych wymiarach, są znacznie trudniejsze do opanowania i ugaszenia (konieczność chłodzenia większych powierzchni, znaczne zużycie środków gaśniczych, wydłużenie akcji gaśniczej, wydłużenie czasu oddziaływania pożaru na otoczenie). Z powyższych względów przepisy nie przewidują możliwości przechowywania cieczy palnej na potrzeby własne użytkownika w zbiorniku naziemnym o pojemności większej niż 5 m³. Wyjaśniam jednocześnie, iż obecnie w Komendzie Głównej PSP trwają prace nad projektem nowelizacji cytowanego na wstępie rozporządzenia MSWiA, w ramach której przewiduje się zawarcie w jego przepisach dopuszczenia pozwalającego na przechowywanie i magazynowanie paliw płynnych III klasy na potrzeby własne użytkownika również w zbiorniku podziemnym o pojemności do 30 m³. Nie przewiduje się jednak zwiększenia pojemności zbiorników naziemnych.
13.	W odpowiedzi na pismo w sprawie wyjaśnień dotyczących stosowania wymagań przepisów techniczno-budowlanych uprzejmie informuję, że: 1. W przypadku gdy budynek zlokalizowany jest w granicy działki ścianą oddzielenia przeciwpożarowego ocieploną od zewnątrz styropianem, to nie jest spełnione wymaganie § 232 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz.690 z późn. zm.), dotyczące wykonania ściany oddzielenia przeciwpożarowego z materiałów niepalnych. Jeżeli docieplenie zewnętrzne takiej ściany styropianem jest nierozprzestrzeniające ognia to przy projektowaniu budynku na sąsiedniej działce należy zachować z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe odległość pomiędzy ścianami zewnętrznymi tych budynków co najmniej 8 m lub doprowadzić do wymiany docieplenia ściany oddzielenia przeciwpożarowego na niepalną wełnę mineralną, co umożliwiłoby lokalizację projektowanego budynku z oknami w odległości 4 m od granicy działki,2. W opinii tutejszego Biura z definicji wysokości budynku określonej w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. (Dz. U. Nr 75, poz.690 z późn. zm.), w której po wyrazach „do górnej powierzchni najwyższego położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej”, zapisano wy-

	razy „bez uwzględnienia wyniesionych ponad tę płaszczyznę maszynowni dźwigów i innych pomieszczeń technicznych”, wynika, że pierwsze wymienione wyrazy odnoszą się do stropodachu. W związku z powyższym, gdy ocieplenie leży na stropie nieużytkowanego poddasza to wysokość budynku powinna być określona do najwyższej położonego punktu konstrukcji przekrycia budynku, 3. W opinii tutejszego Biura wymagania § 245 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. (Dz. U. Nr 75, poz.690 z późn. zm.) w odniesieniu do przedstawionego przykładu budynku mieszkalnego, w którym funkcjonują 4 klatki schodowe nie obsługujące i nie połączone ze strefą pożarową ZL II na parterze powinno być rozpatrywane przy uwzględnieniu przepisu ogólnego określonego w § 2 ust. 5 ww. rozporządzenia. Powoduje to, że wyposażenie wspomnianych klatek schodowych w urządzenia zabezpieczające przed zadymieniem, przy uwzględnieniu obowiązujących wymagań ochrony przeciwpożarowej dla budynków mieszkalnych, nie jest konieczne w związku z funkcjonowaniem wydzielonej na parterze strefy pożarowej ZL II.
14.	W odpowiedzi na pismo z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie wyjaśnień do stosowania wymagań przepisów rozporządzenia: – Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.),– Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), w odniesieniu do elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego na przykładzie zaprojektowanego i wykonanego budynku biurowego, uprzejmie informuję, że Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej nie opiniuje indywidualnych rozwiązań projektowych, które przewidywane są w odniesieniu do konkretnych obiektów budowlanych, chyba, że występuje jako organ II instancji w sprawach zażaleń dotyczących takich rozwiązań. W związku z tym poniższe wyjaśnienie nie może być w żadnym przypadku wykorzystywane w kategoriach opinii lub innych form zajęcia stanowiska przez właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej – w sytuacjach wymaganych przepisami prawa w odniesieniu do postępowań dotyczących indywidualnych przypadków. Zastrzegając powyższe w opinii tutejszej Komendy należy stwierdzić, że

przepisy ww. uregulowań prawnych zawierają bardzo ogólne wymagania dotyczące elementów wykończenia wewnątrz nie odnoszące się bezpośrednio do aktualnie preferowanych rozwiązań w tym zakresie, dodatkowo jeszcze różnie interpretowane.

W przypadku wykończenia i wyposażenia stałego dróg ewakuacyjnych występują następujące wymagania odnoszące się do rozpatrywanego przykładu:

- 1) na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji stosowanie wyrobów i materiałów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione (§ 258 ust. 2 rozporządzenia MI),
- 2) wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami (§ 236 ust. 3 rozporządzenia MI),
- 3) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji jest zabronione (§ 4 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia MSWiA).

Odnosząc się, przy uwzględnieniu poszczególnych ww. wymagań, do przedstawionego przykładu należy stwierdzić, że nie istnieje jednoznacznie zdefiniowane pojęcie pomieszczenia lub wnęki korytarza. W związku z tym wobec ustalenia przez projektanta, że rozpatrywane otwarte części kondygnacji zlokalizowane bezpośrednio przy korytarzu komunikacyjnym będącym drogą ewakuacyjną nie są pomieszczeniami, nie powinien ten fakt być kwestionowany. Niemniej, w przypadku gdy taka wnęka jest nazwana „magazynem podręcznym” to niewątpliwie ma tu zastosowanie wymaganie 3, co powoduje, że rzeczywiście jeżeli część korytarza ma spełniać powyższe funkcje to powinna być wydzielona ścianą i zamykana drzwiami.

Co do zasady, nie uznaje się w opinii tutaj. Komendy wieszaków z ubraniami, jak również szaf ubraniowych i innych mebli (krzesel, stołów, sof), nie przymocowanych na stałe do podłoża jako składowania materiałów palnych, o którym mowa w wymaganiu 3. W przypadku, gdy są to elementy wykończenia i wyposażenia stałego trwale związane z podłożem (posadzką, ścianą), to zgodnie z wymaganiem 1 wykładziny podłogowe, palne posadzki, boazerie, sufity podwieszane, muszą charakteryzować się cechą co najmniej trudno zapalności lub niezapalności, co w przypadku wykonania szaf ubraniowych, szafek kuchennych z materiałów niezapalnych jest spełnione. Za dopuszczalne uznaje się przechowywanie przedmiotów z materiałów niepalnych w szafach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych.

Dodatkowo należy mieć na uwadze rozwiązania występujące w zagospodarowaniu kondygnacji wielu obiektów użyteczności publicznej, tzw. „open space”, gdzie w otwartej przestrzeni (np. biura) występują aneksy kuchenne, szafy z dokumentami, meble, dla których nie stawia się wymagań pod względem ograniczonej

	palności. Na tym tle, rozpatrywane rozwiązania uwzględniając tu, że szafki szatni zlokalizowane są we wnękach prostopadle do osi korytarza możliwe jest uznanie takiego ich ustawienia i wykonania z materiałów niezapalnych za spełniające co najmniej minimalny poziom bezpieczeństwa pożarowego wyznaczony przez ogólne wspomniane wymagania 1, 2, 3.